

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО НАУКИ ТА ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ ім. І. І. Мечникова НАМН УКРАЇНИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н.КАРАЗИНА
ТОВ «ЮСТОН ІНФО»
ТОВ «ІВЕНТИКА»

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

У НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ

**ІМУНОЛОГІВ,
АЛЕРГОЛОГІВ,
МІКРОБІОЛОГІВ
ТА СПЕЦІАЛІСТІВ
КЛІНІЧНОЇ
МЕДИЦИНИ**

**(за участю міжнародних
спеціалістів)**

2023
24–25
травня
ХАРКІВ, КИЇВ

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

відновлення (реверсія) втрачених біологічних властивостей. Тому, на наш погляд, у аберрантних форм стафілококів стійкість до антибіотиків пов'язана з формуванням тимчасового фенотипу, який при відсутності селективного тиску ревертується у чутливий.

¹Поліщук Н.М., ²Юрчук І.Є.,
²Ліщенко Т.М., ³Кирик Д.Л.,
⁴Євсюкова В.Ю.

МОНІТОРИНГ ЦИРКУЛЯЦІЇ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНИХ ЗБУДНИКІВ ГНІЙНО-СЕПТИЧНОЇ ІНФЕКЦІЇ В УМОВАХ СТАЦІОНАРІВ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ «МЛЕ ТА ШМД» М. ЗАПОРІЖЖЯ

¹Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна

²КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги» ЗМР, м. Запоріжжя, Україна

³Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, м. Київ, Україна

⁴ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України», м. Харків, Україна

Антибіотикорезистентність збудників гнійно-септичних інфекцій (ГСІ), що розвиваються внаслідок хірургічного втручання, є найактуальнішою проблемою сучасної медицини. За даними ВООЗ, мікроорганізми родини *Enterobacteriales*, представники родів *Acinetobacter*, *Pseudomonas*, *Staphylococcus*, *Enterococcus* характеризуються множинною лікар-

ською стійкістю та являють собою серйозну небезпеку для пацієнтів, особливо для тих, хто перебуває на штучній вентиляції легень або використовує венозні катетери. Одним із можливих шляхів розв'язання цієї проблеми є проведення ефективного моніторингу циркуляції антибіотикорезистентних збудників ГСІ в умовах стаціонару, адже саме мікробіологічний моніторинг дає змогу виявити зміни в структурі ГСІ та розробити відповідні профілактичні й протиепідемічні заходи.

Мета роботи – проведення ретроспективного аналізу результатів мікробіологічного моніторингу циркуляції антибіотикорезистентних збудників гнійно-септичних інфекцій в умовах КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги» («МЛЕ та ШМД») м. Запоріжжя за період 2022 року.

Матеріали та методи дослідження. Опрацьовано дані офіційної статистичної звітності, наданої спеціалістами бактеріологічної лабораторії «МЛЕ та ШМД» м. Запоріжжя. Для аналізу використовували результати бактеріологічних досліджень зразків клінічного матеріалу від хворих з ознаками ГСІ, виявленої під час перебування пацієнтів у відділеннях хірургічного профілю в 2022 р.

Результати. За період минулого року спеціалістами бактеріологічної лабораторії виділено 1208 штамів мікроорганізмів резистентних до різних груп антибактеріальних препаратів. Аналіз показав,

що з клінічного матеріалу (ексудат рани та плевральної порожнини, кров, промивні води бронхів) найчастіше виділялись представники родини *Enterobacterales* – 47,4%, половину з яких склали мультирезистентні ізоляти *Klebsiella pneumoniae*. Кількість виділених культур *Acinetobacter baumannii* та *Pseudomonas aeruginosa* становила відповідно 14,3% та 17,6%. У порівнянні з вищеозначеними збудниками, число виділених антибіотикостійких штамів *Staphylococcus aureus* виявилось незначним – 5,6%, тоді як кількість культур *Enterococcus faecalis* складала 15%. Збудники виділялись в урологічному, щелепнолицьовому, торакальному, опіковому, нейрохірургічному, травматологічному, відділеннях, а також, у відділеннях інтенсивної терапії (ВІТ), в хірургічному відділенні з ліжками гінекології, в хірургії з центром шлунково-кишкових кровотеч. Необхідно зазначити, що 41,2% збудників було виділено у ВІТ, в якому перебувають пацієнти після перенесених хірургічних операцій.

Висновки. Серед антибіотикорезистентних збудників ГСІ найбільшу кількість (79,4%) складають представники родини *Enterobacterales* та бактерії, що не ферментують глюкозу, тоді як загальна кількість ентерококів та стафілококів дорівнює лише 20,6%. Зважаючи на постійні процеси циркуляції та зміни мікробного пейзажу збудників ГСІ, вкрай необхідним є проведення постій-

ного мікробіологічного моніторингу в стаціонарах хірургічного профілю, що сприятиме розробленню ефективних алгоритмів профілактики інфекції, обумовленої медичним втручанням.

Пономаренко С.В., Осолодченко Т.П.,
Калітіна С.М., Волянський Д.Л.

ПРОТИМІКРОБНИЙ ЕФЕКТ КОМБІНАЦІЙ СПИРТОВИХ ЕКСТРАКТІВ З БРУНЬОК ТА ЛИСТЯ РОСЛИНИ SALIX

ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова НАМН України», м. Харків, Україна

Рослинна сировини не втратила своєї актуальності на сьогоднішній день та є перспективним напрямком в розробці різноманітних засобів в фармацевтичній галузі.

Метою роботи було вивчити протимікробний ефект комбінацій 70% спиртових екстрактів бруньок та листя рослини *Salix* на референтні штами мікроорганізмів.

Матеріали та методи. Протимікробну активність досліджували на тест-культурах мікроорганізмів: *S. aureus* ATCC 25923, *E. coli* ATCC 25922, *P. aeruginosa* ATCC 27853, *P. vulgaris* ATCC 4636, *B. subtilis* ATCC. Для отримання екстрактів рослинну сировину екстрагували 70% етанолом при кімнатній температурі протягом 2 тижнів. Отримані екстракти концентрували шляхом відгонки розчинників на водяній бані та висушували у сушильній шафі при температурі $t=22^{\circ}\text{C}$. Отримані

Моїсеєнко Т.М., Торяник І.І., Калініченко С.В., Мінухін В.В., Мелентьєва Х.В., Большакова Г.М., ² Труфанов О.В., ² Грищенко В.М., ² Тимчук Д.С.	
ФОТОІНАКТИВАЦІЇ ПАТОГЕНІВ. ФОТОДИНАМІЧНА ТЕРАПІЯ. ЗАПИТИ СУЧАСНОЇ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ	83
Mozhaiev I.V., Yevsyukova V.Yu., Kazmirchuk V.V., Torianyk I.I., Dovha I.M., Makienko N.V., Polishchuk N.M., Kyryk D.L.	
STUDY OF THE ADHESIVE ACTIVITY OF NEW COMBINED COMPOSITIONS BASED ON FRUIT EXTRACTS JUGLANS	84
Осолодченко Т.П., Пономаренко С.В., Штикер Л.Г., Калітіна С.М., Комісаренко М.А.	
АНТИБАКТЕРІАЛЬНА ДІЯ КОМБІНАЦІЇ СПИРТОВИХ ЕКСТРАКТІВ З КОРИ ТА КОРІННЯ ВЕРБИ БІЛОЇ ПО ВІДНОШЕННЮ ДО PSEUDOMONAS AERUGINOSA	86
Осолодченко Т.П., Мартинов А.В., Андреева І.Д., Рябова І.С.	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ОЦІНКА ПРОТИМІКРОБНОЇ ДІЇ НІЗИНУ В КОМБІНАЦІЇ З ДИКЛОФЕНАКОМ НАТРІЯ НА КЛІНІЧНІ ШТАМИ МІКРООРГАНІЗМІВ	87
Осолодченко Т.П., Мартинов А.В., Андреева І.Д., Завада Н.П.	
АНАЛІЗ ПРОТИМІКРОБНОЇ ДІЇ НІЗИНУ В КОМБІНАЦІЇ З ДИКЛОФЕНАКОМ НАТРІЯ НА ПОЛІРЕЗИСТЕНТНІ ШТАМИ МІКРООРГАНІЗМІВ	89
Осолодченко Т.П., Пономаренко С.В., Штикер Л.Г., Комісаренко М.А., Лук'яненко Т.В.	
ПРОТИМІКРОБНА ДІЯ КОМБІНАЦІЇ ЕКСТРАКТУ, ОТРИМАНИХ З ПАГОНІВ ТА БРУНЬОК SALEX ALBA	90
Отченаш Н.М., Лядова Т.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ІМУННОГО СТАТУСУ У ХВОРИХ НА РАК МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ НА ФОНІ НЕОАД'ЮВАНТНОЇ ХІМІОТЕРАПІЇ	92
Павлікова К.В., Лядова Т.І., Волобуєва О.В.	
ДИНАМІКА МСР-1 У ХВОРИХ НА ІНФЕКЦІЙНИЙ МОНОНУКЛЕОЗ	93
Пантьо В.В., Коваль Г.М., Кузема П.О., Івкін В.І., Данко Е.М., Пантьо В.І.	
ПРОТИМІКРОБНА АКТИВНІСТЬ ПЕВНИХ ЕЛЕКТРОХІМІЧНО АКТИВОВАНИХ ВОДНИХ РОЗЧИНІВ ЩОДО УМОВНО-ПАТОГЕННИХ МІКРООРГАНІЗМІВ	95
Перетятко О.Г., Ягнюк Ю.А., Скляр Н.І., Крестецька С.Л., Тіщенко І.Ю., Ягнюк А.І., Большакова Г.М., Холодна Т.В.	
ВПЛИВ IN VITRO АДАПТАЦІЇ ДО БЕНЗИЛПЕНІЦИЛІНУ НА КУЛЬТУРАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ШТАМІВ STAPHYLOCOCCUS AUREUS	96
Полішук Н.М., Юрчук І.Є., Ліщенко Т.М., Кирик Д.Л., Євсюкова В.Ю.	
МОНІТОРИНГ ЦИРКУЛЯЦІЇ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНИХ ЗБУДНИКІВ ГНІЙНО-СЕПТИЧНОЇ ІНФЕКЦІЇ В УМОВАХ СТАЦІОНАРІВ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ «МЛЕ ТА ШМД» М. ЗАПОРІЖЖЯ	98
Пономаренко С.В., Осолодченко Т.П., Калітіна С.М., Волянський Д.Л.	
ПРОТИМІКРОБНИЙ ЕФЕКТ КОМБІНАЦІЇ СПИРТОВИХ ЕКСТРАКТІВ З БРУНЬОК ТА ЛИСТЯ РОСЛИНИ SALIX	99